

EXAMENREGLEMENT vmbo, havo en vwo cursusjaar 2017-2018

Examenreglement voor het vmbo, havo en vwo van het Van Lodenstein College te Amersfoort / Hoevelaken / Kesteren, vastgesteld op grond van artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO.

1 ALGEMEEN

1.1 Examenreglement

- 1.1.1 Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE), alsmede enige inhoudelijke bepalingen. Het CPE (Centraal Praktisch Examen) en het CSPE (Centraal Schriftelijk Praktisch Examen) maken deel uit van het CE.
- 1.1.2 Het examenreglement wordt jaarlijks vastgesteld door het bevoegd gezag voor een nieuw cohort.
- 1.1.3 Het examenreglement treedt in werking op 1 augustus 2017.
- 1.1.4 Het examenreglement heeft een geldigheidsduur van een jaar.
- 1.1.5 Indien daarvoor aanleiding bestaat, kan het bevoegd gezag, op voorstel van de directie, het reglement tussentijds wijzigen.

1.2 Begripsbepalingen

- 1.2.1 *Kandidaat*: iedere leerling die door het bevoegd gezag is toegelaten tot de bovenbouw van het vmbo, havo of vwo.
- 1.2.2 *Bevoegd gezag*: het College van Bestuur van de Stichting Onderwijs op Reformatorische grondslag waaronder het Van Lodenstein College ressorteert.
- 1.2.3 *Inspectie/inspecteur*: als in artikel 1 van de wet op het Onderwijs toezicht bedoeld.
- 1.2.4 *Examinator*: degene die is belast met het afnemen van het examen in één of meer vakken.
- 1.2.5 *Directeur*: de directeur van de opleiding.
- 1.2.6 *(Eind)examen*: examen in de voorgeschreven vakken, zoals in de wet omschreven.
- 1.2.7 *Examencommissie*: een door het bevoegd gezag benoemde commissie als bedoeld in de wet.
- 1.2.8 *Commissie van beroep*: een commissie als bedoeld in artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO.
- 1.2.9 *Vakken*: vakken en andere programmaonderdelen.
- 1.2.10 *Examendossier*: een dossier dat alle onderdelen omvat van het schoolexamen, zoals dit gedurende de bovenbouw wordt opgebouwd.
- 1.2.11 *De bovenbouw*: leerjaar 3 en 4 van het vmbo, leerjaar 4 en 5 van het havo en leerjaar 4, 5 en 6 van het vwo.
- 1.2.12 *Programma van toetsing en afsluiting (PTA)*: een programma waarin is opgenomen een

omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt en van de beoordeling en weging van het resultaat.

- 1.2.13 *Toets*: een schriftelijke, mondelinge of digitale toets of een (praktische) opdracht waarvan het cijfer meetelt voor het schoolexamen.
- 1.2.14 *Combinatiecijfer*: een cijfer dat in het havo bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van de vakken godsdienst en maatschappijleer en van het profielwerkstuk. In het vwo bestaat het combinatiecijfer uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van de vakken godsdienst, maatschappijleer en het profielwerkstuk.
- 1.2.15 *Handelingsdeel*: een activiteit voor een vak waarvoor het niet goed mogelijk of wenselijk is een cijfer vast te stellen.
- 1.2.16 *Rekentoets*: rekentoets als bedoeld in artikel 29, vijfde lid, van het Eindexamenbesluit VO en het wijzigingsbesluit van 24 november 2015.
- 1.2.17 *Protocol*: Een protocol is een document waarin beschreven staat hoe een bepaald onderdeel van het examenreglement moet worden uitgevoerd.
- 1.2.18 *Protocollant*: de persoon die naast een examinator een protocol invult.

1.3 Algemene bepalingen

- 1.3.1 De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het examen af.
- 1.3.2 De directeur draagt de werkzaamheden op aan respectievelijk de voorzitters en de secretarissen van de examencommissies van de drie locaties, te weten: de heren A. Heijboer en H. Beijeman (locatie Amersfoort); de heren J.J. Kleijbergen en J. de Jager (locatie Hoevelaken); de heren H. van Eckveld en R.S. de Jager (locatie Kesteren).
- 1.3.3 Het examen voor een vak kan bestaan uit alleen een SE, dan wel uit een SE en een centraal examen.
- 1.3.4 Op het Van Lodenstein College functioneert een commissie van beroep. Deze bestaat uit drie leden, lid CvB met onderwijsportefeuille (of zijn plaatsvervanger, de voorzitter van het CvB), de voorzitter van de medezeggenschapsraad (of zijn plaatsvervanger) en een extern jurist, mr. J.S. Beukens (of als plaatsvervanger mr. L. Bolier). Als adres van de commissie fungeert het adres van het College van Bestuur: Commissie van beroep voor de examens van het Van Lodenstein College, p/a Postbus 405, 3800 AK Amersfoort.

1.4 Onregelmatigheden

- 1.4.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of indien een kandidaat zich bewust onttrekt aan een onderdeel van het SE of het centraal examen, kan de voorzitter van de examencommissie maatregelen nemen.

- 1.4.2 De maatregelen bedoeld in 1.4.1. die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het SE, de rekentoets of het centraal examen;
 - het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het SE, de rekentoets of het centraal examen;
 - het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het SE, de rekentoets of het centraal examen;
 - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de voorzitter van de examencommissie aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen, genoemd onder 1.4.2 d, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het CE, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het CE.

- 1.4.3 Indien een kandidaat zich onttrekt aan het maken van een (onderdeel van) het SE, kunnen maatregelen zoals beschreven in artikel 1.4.2 worden genomen. Onder 'het zich onttrekken aan' wordt mede verstaan het zonder geldige reden niet aanwezig zijn bij een toets, het niet tijdig inleveren van een voorgeschreven werkstuk, het zich onttrekken aan de werkstukbegeleiding het niet tijdig inleveren van de voorgeschreven dossiers, handelingsdelen en praktische opdrachten en elke andere nalatigheid met betrekking tot de toetsing van de leerstof.
- 1.4.4 Alvorens een beslissing zoals bedoeld in 1.4.2 of 1.4.3 wordt genomen, hoort de voorzitter van de examencommissie de kandidaat. De minderjarige kandidaat kan zich door ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) laten bijstaan. De voorzitter van de examencommissie deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in 1.4.5. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
- 1.4.5 De kandidaat kan tegen een beslissing van de voorzitter van de examencommissie in beroep gaan bij de commissie van beroep. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk bij de commissie van beroep ingediend. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van artikel 1.4.2. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

2 INHOUD VAN HET EXAMEN

2.1 Keuze (leerweg en) eindexamenvakken

- 2.1.1 De kandidaten kiezen, met inachtneming van de wettelijke bepalingen en de bepalingen van de school, in welke vakken zij examen willen afleggen. De kandidaten van het vmbo kiezen naast de vakken ook een leerweg. Voor kandidaten geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
- 2.1.2 De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen. Kandidaten die extra vakken volgen, kunnen deze alleen laten vallen na toestemming van de

teammanager.

Extra bepalingen voor het havo-vwo:

- 2.1.3 Het bevoegd gezag kan de kandidaten van het havo in de gelegenheid stellen om één of meer van de havo-vakken te vervangen door een vwo-vak.
- 2.1.4 Het vak godsdienst maakt samen met de wettelijk voorgeschreven vakken deel uit van het combinatiecijfer.

Extra bepalingen voor het vmbo:

- 2.1.5 In leerjaar 2 wordt in overleg met de leerlingen en de ouders een leerweg vastgesteld.
- 2.1.6 Wanneer een kandidaat van leerweg KB naar BB wordt overgeplaatst, ongeacht het tijdstip, worden de behaalde SE-cijfers van de AVO-vakken geherwaardeerd naar de nieuwe leerweg. Indien dit niet mogelijk is, wordt door de voorzitter van de examencommissie een andere oplossing gezocht binnen de wettelijke mogelijkheden.

3 HET SCHOOLEXAMEN

3.1 Algemeen

- 3.1.1 Het schoolexamen wordt afgenomen conform de artikelen 32 t/m 35 van het Eindexamenbesluit VO.
- 3.1.2 Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
- 3.1.3 Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen begint. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
- 3.1.4 Het bevoegd gezag kan, in afwijking van art. 3.1.3, een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
- 3.1.5 Voor elk examenvak afzonderlijk zijn de toetsen geregeld in het PTA dat jaarlijks vóór 1 oktober aan de kandidaten wordt uitgereikt. In het programma van toetsing en afsluiting staat vermeld:
 - a. een overzicht van de toetsen van het schoolexamen;
 - b. een planning van de toetsen;
 - c. een omschrijving van de te toetsen leerstof;
 - d. een omschrijving van de wijze van toetsing;
 - e. de wijze waarop het eindcijfer van het schoolexamen wordt berekend.Ook de toetsen die niet meetellen voor het schoolexamencijfer (overgangstoetsen) staan voor het vmbo, havo en vwo met dezelfde gegevens in het PTA vermeld.
- 3.1.6 Ten minste vijf lesdagen voor het begin van elke toets ontvangen de kandidaten mededeling van:
 - a. de plaats waar de toetsen worden afgenomen;

- b. het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen;
- c. de duur van de toetsen.

3.2 Beoordeling

- 3.2.1 De vaksecties dienen voor 1 mei bij de directeur een overzicht in van de bij de verschillende toetsen te vragen stof. De directeur zorgt ervoor, dat deze overzichten uiterlijk 1 oktober aan de kandidaten op naam worden uitgedeeld.
- 3.2.2 De opgaven voor de toetsen en de daarbij behorende normen worden door de vaksecties vastgesteld.
- 3.2.3 Mondelinge toetsen worden afgenomen door de examiner. De examiner vult hiervan een protocol in.
- 3.2.4 Mondelinge toetsen worden via opnameapparatuur vastgelegd. Zo nodig kan de voorzitter van de examencommissie of de secretaris een protocollant aanwijzen, die een protocol van de toets invult.
- 3.2.5 Het protocol vermeldt de datum, de beoordelingscriteria, de behandelde onderwerpen en de daarvoor behaalde resultaten. De examiner stelt het cijfer vast nadat hij – in het geval een protocollant aanwezig is – de protocollant gehoord heeft. Het protocol wordt na afloop door de examencommissie bewaard.
- 3.2.6 Opgaven, normen, het gemaakte werk, de opnamen van de mondelinge toetsen, eventueel de gemaakte protocollen, en de cijfers worden zo spoedig mogelijk bij de secretaris van de examencommissie ingeleverd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het in 3.2.15 gestelde.
- 3.2.7 Deelname aan een toets betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
- 3.2.8 De criteria aan de hand waarvan de beoordeling plaatsvindt van werkstukken, praktische opdrachten, practica, handelingsdelen en het profiel/sectorwerkstuk, worden bij het verstrekken van de opdracht aan de kandidaat bekendgemaakt.
- 3.2.9 Elke toets die meetelt voor het eindcijfer SE, wordt gewaardeerd met een cijfer, dat door de examiner wordt bepaald. Dit cijfer wordt aangegeven in tienden nauwkeurig.
- 3.2.10 De vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding worden beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
- 3.2.11 Het profielwerkstuk havo/vwo wordt beoordeeld met een cijfer 4,0 of hoger, dat onderdeel uitmaakt van het combinatiecijfer. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk wordt uiterlijk op 1 maart voorafgaand aan het centraal examen ingeleverd.
- 3.2.12 Het sectorwerkstuk vmbo wordt beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het sectorwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren. Het sectorwerkstuk wordt uiterlijk op 1 maart voorafgaand aan het centraal examen ingeleverd.
- 3.2.13 Handelingsdelen worden niet becijferd, maar dienen naar behoren te zijn uitgevoerd.

- 3.2.14 In de normering van praktische opdrachten kunnen punten toegekend worden voor het tijdig inleveren van de opdracht. Deze punten bedragen maximaal 20% van het cijfer.
- 3.2.15 In het geval een kandidaat zich onredelijk beoordeeld acht, is beroep mogelijk op de voorzitter van de examencommissie. Een beroep moet schriftelijk, binnen vijf werkdagen nadat het resultaat van de toets bekend is, bij de voorzitter van de examencommissie worden ingebracht. Deze kan besluiten de toets opnieuw te laten beoordelen of opnieuw af te laten nemen. Indien de kandidaat niet de gelegenheid krijgt om de toets over te doen of men anderszins niet tot overeenstemming komt, kan de kandidaat tegen de genomen beslissing in beroep gaan bij de commissie van beroep volgens de procedure zoals gesteld in artikel 1.4.5.
- 3.2.16 Van elke beoordeling die bij het bepalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinerator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis. Hij licht hem desgewenst in over de totstandkoming van het cijfer. De kandidaten hebben het recht het door hen gemaakte werk in te zien.
- 3.2.17 Voor het begin van het centraal examen maakt de voorzitter van de examencommissie aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
- welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
 - de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld en de beoordeling van het profiel/sectorwerkstuk.
- 3.2.18 Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
Het cijfer voor het SE is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen, die voor de toetsen van het SE aan de kandidaat zijn gegeven afgerond op 1 decimaal.
- 3.2.19 Indien een kandidaat in een vak door twee of meer docenten is geëxamineerd, bepalen deze in onderling overleg het cijfer voor het betreffende onderdeel van het SE.
- 3.2.20 In de beoordelingsnormen voor een toets kan maximaal 20% van het aantal te behalen punten worden toegekend voor aan de toetsstof gerelateerde onderdelen die in de periode voorafgaand aan de toets zijn beoordeeld. Dit moet worden aangegeven in het PTA. De eisen voor deze regeling dienen in een studiewijzer duidelijk verwoord te zijn. Indien deze 20% onderdeel is van een SE-toets, is dit deel niet herkansbaar en vervangt het cijfer van de herkansing het gehele cijfer.
- 3.2.21 Elk cijfer voor een vak dat onderdeel is van het combinatiecijfer moet een 4,0 of hoger zijn. Indien het profielwerkstuk met een cijfer lager dan 4,0 wordt beoordeeld, moet de kandidaat een extra opdracht maken voor het profielwerkstuk, waarna het geheel opnieuw beoordeeld wordt. Als (voor zover van toepassing) een of meer cijfers van de vakken godsdienst en maatschappijleer lager dan een 4,0 zijn, wordt één extra herkansing aangeboden.

3.3 Uitstel van een toets

- 3.3.1 Uitstel van een SE-toets kan aan een kandidaat worden verleend in geval van ziekte, of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, zulks ter beoordeling van de teammanager en van de voorzitter van de examencommissie, mits de ouders of verzorgers de school voor het begin van de toets (telefonisch) op de hoogte stellen. Te denken valt aan een bruiloft, begrafenis of andere bijzondere omstandigheid. De mededeling hiervan dient binnen zeven dagen schriftelijk door ouders of verzorgers bevestigd te worden. De kandidaat aan wie

uitstel verleend is, wordt daarmee in zijn herkansingsmogelijkheden niet beperkt. De kandidaat verliest het recht het verzuimde werk in te halen wanneer een geldig schriftelijk bericht van het verzuim niet binnen de gestelde termijn is ontvangen.

Indien een PTA-onderdeel niet kan worden gemaakt of ingeleverd vanwege omstandigheden die te voorzien zijn, moet uitstel vooraf schriftelijk aangevraagd worden bij de teammanager, zulks met opgave van redenen. Onder dezelfde voorwaarden kan uitstel verleend worden voor het inleveren van een werkstuk.

Een kandidaat die in de laatste toetsperiode van het leerjaar uitstel krijgt van een SE-toets, heeft het recht om de gemiste toets in te halen. Deze kandidaat verliest het recht om deze ingehaalde toets te herkansen.

- 3.3.2 Een uitgestelde toets vindt plaats op een door de teammanager nader te bepalen tijdstip.
- 3.3.3 Aan zieke kandidaten die uitstel op een onderdeel van het SE hebben gekregen, kan de gelegenheid geboden worden toch aan het SE deel te nemen:
 - a. indien en voor zover mogelijk thuis of elders, zulks ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie;
 - b. zo spoedig mogelijk na herstel met inachtneming van het bepaalde in 3.1.3 en 3.1.4.

3.4 Herkansing SE

Bepalingen voor havo- en vwo-kandidaten:

- 3.4.1 Iedere havo- en vwo-kandidaat krijgt aan het eind van elk cursusjaar de gelegenheid maximaal twee SE-toetsen van dat jaar over te doen.
- 3.4.2 Een havo-kandidaat mag in de totale periode maximaal twee toetsen herkansen van hetzelfde vak. Een vwo-kandidaat mag in de totale periode maximaal drie SE-toetsen herkansen van hetzelfde vak. Een toets mag slechts één keer herkanst worden.
- 3.4.3 De herkansing dient vóór een nader te bepalen datum schriftelijk te worden aangevraagd bij de teammanager. Daarvoor dient gebruik gemaakt te worden van een door hem uitgereikt formulier.
- 3.4.4 Een herkansing van een SE-toets kan aangevraagd worden, ongeacht het cijfer dat voor de desbetreffende toets behaald is.
- 3.4.5 Alleen wanneer het herkansingscijfer hoger is, vervalt het eerder behaalde cijfer.
- 3.4.6 Alle SE-toetsen, die als herkansbaar zijn aangemerkt in het PTA, kunnen herkanst worden. Praktische opdrachten zijn niet herkansbaar, tenzij anders vermeld. Het profielwerkstuk is niet herkansbaar.
- 3.4.7 Het vak godsdienst maakt onderdeel uit van het combinatiecijfer. Elk afzonderlijk deel van het combinatiecijfer dient minstens een 4 te zijn. Bij onvoldoende prestatie voor een SE-toets voor het vak godsdienst kan door de teammanager een taak opgelegd worden.

Bepalingen voor vmbo-kandidaten:

- 3.4.8 Iedere kandidaat krijgt de gelegenheid maximaal vier volgens het PTA als herkansbare toetsen aangemerkte SE toetsen over te doen.

Per herkansingsronde mogen maximaal twee herkansingen worden afgelegd. Leerjaar 3 vmbo heeft één herkansingsronde, leerjaar 4 vmbo heeft er drie.

- 3.4.9 Iedere kandidaat mag over de totale periode maximaal twee toetsen van hetzelfde vak herkansen. Een toets mag slechts één keer herkanst worden.
- 3.4.10 De herkansing dient vóór een nader te bepalen datum schriftelijk door middel van een daarvoor bestemd formulier te worden aangevraagd. Kandidaten uit de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg vragen dit aan bij de secretaris van de examencommissie. Kandidaten uit de gemengde en theoretische leerweg bij de teammanager.
- 3.4.11 Een herkansing dient te worden aangevraagd na overleg met de examinator.
- 3.4.12 Alleen wanneer het herkansingscijfer hoger is, vervalt het eerder behaalde cijfer.
- 3.4.13 Bij elk vak wordt in het PTA aangegeven of er bepaalde onderdelen herkanst kunnen worden en, indien dat mogelijk is, welke dat zijn. In geval van overmacht door ziekte of anderszins kan toegestaan worden dat de kandidaat meer toetsen overdoet, zulks ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie.

3.5 Herexamen SE

Bepaling havo-vwo:

- 3.5.1 Indien voor een vak waarvoor geen CE wordt afgenomen en dit vak ook niet in het combinatiecijfer is opgenomen, het eindcijfer van het SE onvoldoende (minder dan 5,5) is, ondanks de herkansingen genoemd in 3.4.1 tot en met 3.4.6, krijgt de kandidaat de gelegenheid een herexamen in dit vak te doen. Dit herexamen kan zowel de gehele examenstof of een gedeelte bevatten, zulks ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie. In dit geval geldt een eindcijfer met een maximum van 6.

Bepaling vmbo:

- 3.5.2 Als voor het vak maatschappijleer 1 het eindcijfer van het SE onvoldoende (lager dan 6) is, krijgt de kandidaat de gelegenheid een herexamen te doen in dit vak. Dit herexamen omvat de door de voorzitter van de examencommissie aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen en het school-examen geldt dan als eindcijfer.

3.6 Afsluiting schoolexamen

- 3.6.1 Het schoolexamen kan pas worden afgesloten als alle PTA-onderdelen zijn afgerond.

3.7 Overige bepalingen

- 3.7.1 De resultaten van het schoolexamen die behaald zijn in een niet-examenjaar komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd tot een volgend leerjaar.
- 3.7.2 De schoolexamenresultaten die behaald zijn in het laatste leerjaar komen te vervallen als de kandidaat niet slaagt voor het examen.
- 3.7.3 Voor de kandidaat die tot een leerjaar in de bovenbouw wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds toetsen zijn afgenomen, stelt de teammanager een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat en na goedkeuring van de voorzitter van de examencommissie.

- 3.7.4 Voor kandidaten die doorstromen naar een opleiding met een hoger niveau of afstromen naar een opleiding met een lager niveau, stelt de teammanager een regeling vast waarin wordt bepaald hoe wordt omgegaan met de in de nieuw gekozen opleiding reeds afgenomen SE-onderdelen en na goedkeuring van de voorzitter van de examencommissie.

4. HET CENTRAAL EXAMEN EN DE REKENTOETS

4.1 Algemeen

- 4.1.1 Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 t/m 46 van het Eindexamenbesluit VO.
- 4.1.2 Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs wordt afgenomen in het laatste leerjaar. Het centraal examen voor de scholen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
- 4.1.3 De voorzitter van de examencommissie zorgt ervoor dat de opgaven voor het CE geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
- 4.1.4 Indien een zending examenopgaven geschonden op school arriveert, wordt contact opgenomen met de inspecteur. Hetzelfde geldt bij geconstateerde tekorten aan opgaven.
- 4.1.5 Eventuele wijzigingen in het rooster van het CE worden tijdig aan de kandidaten bekendgemaakt. Tevens wordt erop gewezen dat de kandidaten altijd rekening dienen te houden met een eventuele herkansing.
- 4.1.6 De secretaris/voorzitter van de examencommissie zorgt ervoor dat de toezichthouders voor hun werk een instructie ontvangen. De daarvoor in aanmerking komende examinatoren ontvangen bovendien uitgebreide instructies betreffende de eerste en de tweede correctie.

4.2 Zittingen van het CE

- 4.2.1 Rekenapparatuur en andere hulpmiddelen waarvan het gebruik door het College voor Toetsen en Examens (CvTE) is toegestaan, dienen door de toezichthouders vóór de aanvang van een zitting gecontroleerd te worden. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden.
- 4.2.2 Tassen en jassen mogen niet in de examenzaal aanwezig zijn. Wel schrijfmateriaal, liniaal en passer. Het examenwerk dient met een niet roodschrijvende (bal)pen te worden gemaakt. Mobiele telefoons en andere niet voor het examen voorgeschreven apparatuur zijn in de examenzaal niet toegestaan.
- 4.2.3 Vóór het begin van een zitting dient gecontroleerd te worden of iedereen aanwezig is. De kandidaten dienen minstens tien minuten vóór het begin van de zitting op hun plaats te zitten.
- 4.2.4 Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, controleert een daartoe aangewezen toezichthouder aan de hand van de op de enveloppe vermelde gegevens betreffende schooltype, vak, datum en tijdstip of de enveloppe de juiste is. Deze en eventueel andere op de enveloppe vermelde gegevens worden daarna aan de kandidaten voorgelezen. Eerst als alle gegevens in orde zijn bevonden, wordt de enveloppe geopend. Een toezichthouder

controleert bovendien nog of de inhoud van de enveloppe overeenstemt met de gegevens op de enveloppe. Het komt ook voor dat één of meer bijlagen bij de opgaven zijn gevoegd.

- 4.2.5 Onmiddellijk nadat de enveloppe geopend is, worden de opgaven en de eventueel daarbij behorende bijlage(n) uitgedeeld. Daarbij dient er nauwkeurig op te worden toegezien dat geen andere opgaven dan de bedoelde in handen van de kandidaten komen.
- 4.2.6 Tijdens het uitdelen van de opgaven dient het volkomen rustig te zijn in het examenlokaal.
- 4.2.7 Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na het begin van het examen worden toegelaten. Kandidaten die meer dan een half uur na het begin van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Zij worden doorverwezen naar een volgend tijdvak.
- 4.2.8 Deelname aan een zitting betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
- 4.2.9 Zij die toezicht houden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de voorzitter van de examencommissie, samen met het door de kandidaten gemaakte examenwerk. De voorzitter van de examencommissie en/of de toezichthouders controleert/controleren of door de kandidaten alles ingeleverd is en zorgt/zorgen voor de verdere afwerking. De processen-verbaal worden door de school zes maanden bewaard.
- 4.2.10 Gedurende de examenzitting worden de opgaven niet buiten de examenlokalen gebracht. Na inname en controle van het examenwerk van alle kandidaten worden de opgaven vrijgegeven.
- 4.2.11 De kandidaten maken het schriftelijk werk onder toezicht van daartoe aangestelde toezichthouders. In elke lokaliteit zijn minimaal twee toezichthouders aanwezig; per 25 kandidaten minstens één toezichthouder. Dit betekent: bij 1 t/m 50 kandidaten twee toezichthouders, bij 51 t/m 75 kandidaten drie toezichthouders, enz. Onbevoegden worden niet tot het examenlokaal toegelaten.
- 4.2.12 Het werk moet worden gemaakt op door de school verstrekt papier. Dit geldt ook voor kladpapier. Kandidaten mogen derhalve geen papier meenemen. Op het examenpapier behoort de naam van de kandidaat te staan, alsmede zijn examennummer en de code van zijn docent.
- 4.2.13 Tijdens een toets van het CE worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook aangaande de opgaven gedaan uitgezonderd mededeling van door het College van Toetsen en Examens vastgestelde errata.
- 4.2.14 Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit het examenlokaal.
- 4.2.15 Bepalingen met betrekking tot vertrektijden bij examens CSE:
Kandidaten houden zelf de tijd in de gaten. Kandidaten mogen niet binnen een uur na het begin van de examenzitting vertrekken. Na dit uur tot een kwartier voor het eind van de zitting mogen kandidaten de examenzaal verlaten. De kandidaten mogen vertrekken zodra een toezichthouder daarvoor toestemming geeft.
- 4.2.16 Aan het einde van een zitting halen de toezichthouders het werk op en wordt gecontroleerd of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
- 4.2.17 Het centraal praktisch examen (CPE) en het centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE) worden afgenomen in de door de minister aangegeven tijdvakken voor de aanvang van het

centraal schriftelijk examen.

- 4.2.18 De kandidaten worden bij het CPE/CSPE zoveel mogelijk gelijktijdig geëxamineerd.
- 4.2.19 De directeur wijst voor het CPE/CSPE naast de examinerator een tweede examinerator aan. De tweede examinerator is minimaal 25% van de zittingsduur aanwezig.
- 4.2.20 De eerste en tweede examinerator stellen in onderling overleg het cijfer van het CPE/CSPE vast. Wanneer niet tot overeenstemming gekomen wordt, wordt het rekenkundig gemiddelde van de cijfers van de twee examineratoren het definitieve cijfer voor het CPE/CSPE.
- 4.2.21 Voor digitale CE-toetsen gelden dezelfde regels als bij het CE. Vooraf wordt door de examencommissie de tijd bepaald voor de afname van het examen en wordt de toets door de examencommissie of door een examinerator beschikbaar gesteld voor de kandidaat.
- 4.2.22 Indien bij een vak gebruik wordt gemaakt van de computer, dan is steeds de getekende print van het gemaakte werk het formele examenwerk van de kandidaat.
- 4.2.23 Voor digitale examens worden de daarvoor opgestelde wettelijke regels en voorschriften van het CvTE gehanteerd.

4.3 Onregelmatigheden

- 4.3.1 Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
- 4.3.2 Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de minister van OCW hoe alsdan moet worden gehandeld.
- 4.3.3 Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven om het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
- 4.3.4 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
- 4.3.5 De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de voorzitter van de examencommissie aan bij het College voor examens. In dat geval deelt de voorzitter van de examencommissie aan het College voor examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan http://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/geldigheidsdatum_10-12-2014 van het Eindexamenbesluit VO, en waaruit deze toepassing bestaat.

5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

5.1 Eindcijfers en vaststelling uitslag

- 5.1.1 Elke kandidaat die in het eerste tijdvak in alle vakken examen heeft gedaan, ontvangt een overzicht met cijfers met daarbij de uitslag. Door het aanvragen van een herkansing wordt

de uitslag een voorlopige uitslag.

- 5.1.2 Het eindcijfer van een vak wordt in gelijke mate bepaald door het cijfer van het schoolexamen en het cijfer van het centraal examen.
- 5.1.3 De eindcijfers voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen worden uitgedrukt in gehele cijfers uit de reeks 1 tot en met 10.
- 5.1.4 De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 5.1.5 Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
- 5.1.6 Het cijfer voor de rekentoets is tevens het eindcijfer.
- 5.1.7 De voorzitter en de secretaris van de examencommissie stellen de uitslag vast in een vergadering samen met de examinatoren met inachtneming van het wettelijk bepaalde in artikel 42 en 48 van het Eindexamenbesluit VO.

Slaag- en zakregeling havo/vwo:

- 5.1.8 De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - 1. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - 2. hij voor:
 - vwo:
 - één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, de rekentoets en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en voor het andere vak dan wel vakken, genoemd in dit subonderdeel als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - havo:
 - 1°. één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A of wiskunde B ten minste het eindcijfer 5 heeft behaald en voor het andere vak dan wel vakken, genoemd in dit onderdeel ten minste het eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - 2°. de rekentoets heeft gemaakt; en
 - 3. hij onverminderd lid 1 en 2:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - 4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken

- waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; en
4. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 5. hij voor de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
 6. Het combinatiecijfer bestaat in het havo uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van de vakken godsdienst en maatschappijleer en van het profielwerkstuk. In het vwo bestaat het combinatiecijfer uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van de vakken godsdienst, maatschappijleer, algemene natuurwetenschappen en kcv (voor zover dit vak gevolgd werd) en van het profielwerkstuk.

Voor de cum laude-regeling verwijzen we naar de [Wettekst](#).

Slaag- en zakregeling vmbo:

- 5.1.9 De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
1. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 2. hij voor:
 - 1°. de rekentoets heeft afgelegd, en
 - 2°. het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald; en
 3. hij onverminderd lid 1 en 2:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; en
 4. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
 5. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het sectorwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
- 5.1.10 Voor de toepassing van artikel 5.1.9, lid 3, wordt het eindcijfer van het afdelingsvak in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg meegerekend als twee eindcijfers.
- 5.1.11 In afwijking van artikel 5.1.9, is de kandidaat die eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject geslaagd indien hij voor zowel het beroepsgerichte programma als voor het vak Nederlandse taal ten minste het eindcijfer 6 heeft behaald en de rekentoets heeft afgelegd. Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg zijn artikel 5.1.9. en 5.1.10 van overeenkomstige toepassing.
- 5.1.12 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in [artikel 5.2](#) bepaalde. De

uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 5.2.1 geen toepassing vindt.

Voor de cum laude-regeling verwijzen we naar de [Wettekst](#).

5.2 Herkansingen CE

5.2.1 Eenieder die eindexamen heeft afgelegd, mag aan de herkansing van het CE deelnemen in ten hoogste één vak, voor zover de drie tijdvakken daartoe de mogelijkheid bieden.

5.2.2 De kandidaat heeft recht op vier herkansingen in de rekentoets binnen de periode waarin de rekentoets wordt afgenomen, bedoeld in artikel 51a van het Eindexamenbesluit VO.

5.2.3 Bij herkansing geldt het hoogste cijfer als definitief cijfer.

Extra bepalingen voor het vmbo:

5.2.4 Een kandidaat van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg heeft naast de herkansingsmogelijkheid van het CE ook het recht om één of meer onderdelen van het CSPE te herkansen.

5.2.5 De herkansing vindt plaats in één van de beide periodes gereserveerd voor afname van het CSPE.

5.2.6 Als een kandidaat tijdens de afname van het CSPE ziek is, moet hij de niet-gemaakte onderdelen inhalen.

5.3 Diploma's en certificaten

5.3.1 De voorzitter van de examencommissie reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit volgens de voorschriften van artikel 52 van het Eindexamenbesluit VO.

5.3.2 De voorzitter van de examencommissie reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen of de rekentoets een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit volgens de voorschriften van artikel 53 van het Eindexamenbesluit VO.

5.3.3 Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.

5.3.4 Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.

5.3.5 De directeur en de secretaris van de examencommissie tekenen de cijferlijsten en de diploma's.

6. OVERIGE BEPALINGEN

6.1 Afwijkingen in examineren

6.1.1 De voorzitter van de examencommissie kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het

examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de voorzitter van de examencommissie de wijze waarop het examen zal worden afgelegd volgens de bepalingen van artikel 55 van het Eindexamenbesluit VO met dien verstande dat aan de overige bepalingen in het Eindexamenbesluit VO wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

- 6.1.2 De voorzitter van de examencommissie kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het CE en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten, volgens de bepalingen in artikel 59 van het Eindexamenbesluit VO.

6.2 Bewaren van werk en resultaten

- 6.2.1 Het werk van het centraal examen en de rekentoets der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de voorzitter van de examencommissie, ter inzage voor belanghebbenden, zulks volgens de bepalingen in artikel 57 van het Eindexamenbesluit VO. Het beheer en de administratieve verwerking van de toetsresultaten berusten bij de vakdocent en de secretaris van de examencommissie.
- 6.2.2 Inzage in het gemaakte examenwerk is mogelijk na toestemming van de voorzitter van de examencommissie. Inzage geschiedt onder toezicht van tenminste een examiner. Tijdens de inzage vindt geen discussie plaats over het toegekende aantal punten. Inzage van digitaal gemaakte toetsen gebeurt uitsluitend na de laatste afname van de desbetreffende variant en onder toezicht van de examensecretaris. Hierbij mogen geen aantekening gemaakt worden of anderszins vastlegging van opgaven of gegeven antwoorden plaatsvinden.

6.3 Bevordering/doubleren/zakken

- 6.3.1 Om bevorderd te kunnen worden naar een volgend leerjaar moet de kandidaat voldoen aan de overgangsnormen.
- 6.3.2 Als een kandidaat doubleert, dan wel zakt voor het examen, dient hij het gehele jaarprogramma over te doen, inclusief alle handelingsdelen en onderdelen van het schoolexamen van dat jaar. Alleen in bijzondere gevallen, zulks ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie, kunnen resultaten worden gehandhaafd. Het resultaat van het sector- of profielwerkstuk mag niet worden gehandhaafd.
- 6.3.3 Een kandidaat die doubleert in het examenjaar krijgt twee extra herkansingen van SE-toetsen uit het pre-examenjaar. Deze herkansingen worden voor 1 november afgenomen.

6.4 Accordering resultaten

- 6.4.1 Aan het einde van het derde leerjaar vmbo, het vierde leerjaar havo en het vierde en vijfde leerjaar vwo ontvangen de ouders of verzorgers van de kandidaat het eindrapport, op basis waarvan het besluit tot bevordering dan wel doubleren is genomen. Op die lijst zijn ook de resultaten vermeld die voor de SE-toetsen behaald zijn.
- 6.4.2 Na afsluiting van het schoolexamen ontvangen de ouders(s)/verzorger(s) van de kandidaat een cijferoverzicht waarop alle resultaten die voor SE-toetsen behaald zijn, vermeld worden.

6.4.3 Als een kandidaat niet binnen 2 werkdagen reageert op bovengenoemde mededeling van de SE-cijfers, wordt aangenomen dat deze akkoord zijn.

6.5 Slotbepaling

6.5.1 Zoals voor alle leerlingen gelden ook voor examenkandidaten de bepalingen van het Algemeen Reglement van de school dat is opgenomen in de Schoolgids.

6.5.2 Al het schoolexamenwerk wordt volgens de criteria die beschreven zijn in het kwaliteitshandboek Examens van het Van Lodenstein College gemaakt, uitgevoerd en bewaard.

6.5.3 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de voorzitter van de examencommissie, na overleg met betrokkenen.

6.5.4 In gevallen waarin deze regeling onredelijk bezwarend is voor een kandidaat, beslist de voorzitter van de examencommissie na overleg met betrokkenen.

6.5.5 Elke kandidaat ontvangt vóór 1 oktober een exemplaar van het examenreglement.